

Луців О.
*студентка юридичного факультету
Західноукраїнського національного
університету.
Науковий керівник: к. е. н., доцент
доцент кафедри безпеки та
правоохоронної діяльності ЗУНУ
Колесніков А. П.*

АНАЛІЗ ЦИФРОВІЗАЦІЇ СУДОВОЇ СИСТЕМИ В КРАЇНАХ ЄС

Аналіз цифровізації судової системи в країнах Європейського Союзу (ЄС) є надзвичайно актуальним у сучасному світі. Зростання використання цифрових технологій у судовій системі має величезний потенціал для покращення доступності правосуддя, підвищення ефективності судочинства та забезпечення більшої прозорості та об'єктивності в юстиційних процесах. Інноваційні підходи до цифровізації судових систем можуть значно полегшити доступ до юстиції для громадян, зменшити час і витрати на розгляд справ, а також забезпечити ефективніше виконання судових рішень. Крім того, зростання кількості онлайн-судових послуг та електронного ведення судових процесів може сприяти забезпеченню більшої доступності судових послуг для всіх верств населення, зокрема для вразливих груп. Такий аналіз допоможе виявити успішні практики, перешкоди та можливості впровадження цифрових інновацій у судовій системі ЄС, що в свою чергу сприятиме зміцненню правової системи та забезпеченню справедливості в європейському регіоні.

Цифровізація судових систем у країнах Європейського Союзу (ЄС) відкриває шлях до нових можливостей та викликів, рівень яких значно відрізняється в залежності від країни. Варто зауважити, що такі країни, як от Естонія та Нідерланди, перебувають на передових позиціях у цій сфері, тоді як інші, зокрема Болгарія та Румунія, лише розпочинають свій шлях у розвитку цифрової юстиції [3, с. 30].

Ключові фактори, які впливають на цифровізацію судових систем, виявляються критичними для кожної країни. Політична воля стає керівним принципом, оскільки уряди країн ЄС мають чітко визначити свою підтримку цифрових ініціатив у сфері юстиції. Велике значення також має фінансування, оскільки впровадження цифрових технологій у судові системи потребує значних інвестицій.

Навички та культура також відіграють важливу роль. Суддям, адвокатам та іншим працівникам судової системи необхідно мати відповідні навички для використання цифрових інструментів. Однак важливо також змінити культуру в самій судовій системі, щоб вона була готова прийняти нові технології та методи роботи [1]. Не менш важливим є існування відповідної інфраструктури, зокрема широкосмугового доступу до Інтернету та сучасного комп'ютерного обладнання. Без належної інфраструктури неможливо ефективно впровадити цифрові технології у судову систему.

У сучасному світі цифрові технології відіграють все більш важливу роль у всіх сферах життя, включаючи судові системи. Деякі країни Європейського Союзу вже демонструють значний прогрес у цифровізації судових процесів,

ставлячи приклад для інших країн. Розглянемо кілька прикладів країн, які відомі своїм передовим підходом до цифровізації судових систем.

Естонія є однією з провідних країн у цифровізації судових процесів. У цій країні діє електронний суд, який забезпечує можливість громадянам подавати позови, брати участь у судових засіданнях та отримувати судові рішення в режимі онлайн. Це дозволяє забезпечити швидкий та ефективний доступ до правосуддя для всіх громадян, зменшуючи бюрократичні перешкоди та збільшуючи прозорість судової системи [2].

Нідерланди також славляться своєю добре розвинутою системою електронного судочинства. У цій країні функціонує система e-Justice, яка надає можливість громадянам та юристам подавати позови, отримувати доступ до судових документів та оплачувати судові збори в режимі онлайн. Це сприяє підвищенню доступності та ефективності правосуддя, забезпечуючи швидке вирішення справ та зменшення бюрократичних процедур [4, с. 55].

Іспанія також активно впроваджує цифрові технології у судову систему. У цій країні діє система LexNet, яка дозволяє суддям, адвокатам та іншим працівникам судової системи ефективно спілкуватися та обмінюватися документами в режимі онлайн. Це сприяє покращенню зв'язків між учасниками судового процесу та забезпечує швидке та ефективне вирішення справ [5, с. 249].

Загалом, ці приклади свідчать про те, що цифрові технології мають великий потенціал у сфері правосуддя, сприяючи покращенню доступності, ефективності та прозорості судових систем. Це відкриває нові можливості для забезпечення справедливості та захисту прав громадян у всьому світі.

В цілому, цифровізація судових систем у країнах ЄС відображає складну та багатовимірну динаміку, де успіх залежить від комплексного підходу до вирішення ключових питань, від політичної волі та фінансових ресурсів до культурної зміни та розвитку відповідної інфраструктури.

Список використаної літератури

1. Волкова О. Цифровізація систем управління: характеристика та принципи. *XI Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні проблеми управління: Трансформація публічного управління у постковідному світі»*. Київ, Україна, 2021. URL: <https://doi.org/10.20535/spu2021.249172> (дата звернення: 12.05.2024).

2. Дугінець Г., Ніжейко К. Цифровізація аграрного сектору ЄС: досвід для України. *Економіка та суспільство*. 2023. № 56. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-148> (дата звернення: 12.05.2024).

3. Матвієнко О. Цифровізація : освітній контекст. *Вісник Книжкової палати*. 2020. № 11 (292), листоп. С. 28–35.

4. Поперешняк С. В., Вечерковська А. С. Цифровізація комп'ютерних систем на основі штучного інтелекту. *Systems and Technologies*. 2023. Т. 66, № 2. С. 50–56. URL: <https://doi.org/10.32782/2521-6643-2023.2-66.6> (дата звернення: 12.05.2024).

5. Федоренко Ю. Формування та розвиток континентального права та сучасні підходи до норм національно-правових систем єс. *Law Review of Kyiv University of Law*. 2023. № 3. С. 248–251. URL: <https://doi.org/10.36695/2219-5521.3.2023.50> (дата звернення: 12.05.2024).